

B.Slim: Jaarverslag 2022

B.Slim heeft als hoofddoelstelling het aantal kinderen met overgewicht te verminderen. Om dit te bereiken worden diverse interventies en activiteiten gericht op meer bewegen en gezonde voeding ontwikkeld, geïmplementeerd en uitgevoerd. Volgens de pijlers van de integrale aanpak. Naast dit hoofddoel zijn er in 2022 drie speerpunten gekozen. Hieronder worden de speerpunten, interventies en activiteiten uit 2022 geëvalueerd.

Speerpunten

In 2022 zijn de volgende drie speerpunten gekozen:

1. Vergroten naamsbekendheid/herkenbaarheid
2. Themagericht en structureel werken
3. Samengaan B.Slim met de Gezonde wijk.

1. Vergroten naamsbekendheid/herkenbaarheid

Door de wisselingen van ABC-coördinatoren, het stil hebben gelegen van de ABC overleggen tijdens de coronaperiode en het niet kunnen betreden van de scholen en peuteropvang is er in 2022 geïnvesteerd in de naamsbekendheid en herkenbaarheid van B.Slim bij de ABC's. ABC staat voor Amersfoortse Brede Combinatie en geeft vorm aan de brede scholen. Onderwijs, kinderopvang en welzijn werken hier samen. Tijdens de ABC overleggen zitten directeurs basisonderwijs, managers kinderopvang, In de buurt 033 en buurtsportcoaches uit de wijken aan tafel. Deze investering vanuit B.Slim heeft geresulteerd dat B.Slim bij bijna alle ABC stuurgroep overleggen heeft aangesloten en dat B.Slim een vast punt op de agenda is geworden. Bij de ABC overleggen in Liendert en Schothorst is B.Slim niet structureel aangesloten door meerdere wisselingen van coördinatoren gedurende het jaar. Wel zijn er in deze wijken diverse overlegmomenten en kennismakingsgesprekken met de ABC-coördinatoren geweest. De ABC-coördinator van Kruiskamp-Koppel is aanspreekpunt van B.Slim en vertegenwoordigt ABC bij de taakgroep B.Slim.

2. Themagericht en structureel werken

-Thema gezonde lunch/tussendoortjes

Het thema Gezonde lunch/tussendoortjes is halverwege het jaar 2021 gestart. Een aantal interventies hiervan hebben in 2022 een vervolg gekregen zoals Groentjessoep, de Gezonde lunchpocket en het uitdelen van fruit- en groenten tijdens de vakantie-activiteiten in diverse wijken.

Groentjessoep

In 2022 zijn 3 scholen voor speciaal (basis) onderwijs aan de slag gegaan met Groentjessoep. En zijn 2 scholen met het voortraject gestart om in januari 2023 te starten met Groentjessoep. Alle leerlingen krijgen 20 weken lang elke week een kop verse groentesoep gemaakt van elke week een andere groente. De soep wordt opgewarmd op school en uitgedeeld door de Soupmasters, leerlingen uit groep 7 en/of 8. De Soupmasters geven tijdens het uitdelen voorlichting in de klas over de groenten in de soep. Daarnaast zijn er groentesoep@home pakketten ontwikkeld. Hiermee kunnen ouders thuis, samen met hun kinderen, aan de slag om zelf soep te maken. Deze @homepakketten zijn uitgereikt tijdens 2 ouderbijeenkomsten over gezonde voeding op de Groentjessoep scholen. Twee Groentjessoep scholen hebben aangegeven dat ze stappen willen ondernemen om gezonde voeding op te nemen in het schoolgezondheidsbeleid. Groentjessoep is in september 2022 erkend al een goed beschreven interventie door het Loket Gezond Leven van het RIVM.

Lunchpocket

In mei zijn de door Fitte Kids ontwikkelde lunchpockets uitgereikt via het onderwijs aan alle peuters en kleuters. Daarnaast zijn er op de consultatiebureaus lunchpockets neergelegd om uit te delen tijdens de (inloop)sprekuren en contactmomenten. In totaal zijn 8000 lunchpockets verspreid over heel Amersfoort.

De lunchpocket een interactieve pocket over Gezond Lunchen voor kinderen van 2-6 jaar en hun ouders/verzorgers. Er staan gezonde lunchrecepten en (voorlees)verhaaltjes in. Daarnaast is er ook aandacht voor water drinken en mondverzorging. Via een QR-code zijn de kinderverhalen online te horen in de talen Engels, Turks, traditioneel Arabisch en Nederlands. Door middel van ouderbijeenkomsten op 24 basisscholen en 15 peuterscholen zijn circa 250 ouders betrokken in het maken van een gezonde voedingskeuze. Met als uiteindelijke doel het eten van een gezonde lunch en/of tussendoortjes (dagelijks) toe te passen zowel thuis als op school. Positief is dat door deze lunchpocket en de ouderbijeenkomsten 4 scholen aan de slag willen gaan met gezonde voeding en de intentie hebben om dit vast te leggen in het voedingsbeleid.

Uitreiking eerste lunchpocket door burgemeester Bolsius op OBS 't Spectrum

EUSchoolfruit

EUSchoolfruit houdt in dat basisscholen elke week voor elke leerling 3 stuks fruit en of groente aangeleverd krijgen gedurende 20 weken. In 2022 waren dit in de B.Slim wijken 14 scholen van januari-april (EUSchoolfruit periode november 2021-mei 2022) en 14 scholen in de B.Slim wijken vanaf september 2022 (EUSchoolfruit periode september 2022-maart 2023). Een van de scholen in het Soesterkwartier (basisschool 't Anker) die hiervoor was uitgeloot is door B.Slim gedurende 2 maanden voorzien van fruit.

Fruit en groenten

Tijdens de schoolvakanties zijn er diverse activiteiten uitgevoerd voor kinderen door ABC en buurtsportcoaches in het Soesterkwartier, Liendert-Rustenburg, Randenbroek-Schuilenburg en in Kruiskamp-Koppel. Bij al deze activiteiten is er fruit/groente uitgedeeld als tussendoortje. Ook de combinatiefunctionarissen natuur hebben tijdens hun reguliere groente activiteiten op school en in de wijken fruit uitgereikt als tussendoortje.

Fruitbakjes

Op 4 basisscholen is gebruik gemaakt van de B.Slim fruitbakjes (3 scholen in 2021). Alle leerlingen van de betreffende scholen hebben een fruitbakje gekregen met als voorwaarde dat er minstens 2 dagen per week fruit /groente wordt gegeten tijdens de pauze in de weken dat er geen EUSchoolfruit wordt geleverd.

Gezonde Schoolkantine

Dankzij Dande inzet van de Gezonde School adviseur van de GGD regio Utrecht heeft 1 school voor voortgezet onderwijs, Mavo Muurhuizen, in 2022 de Gouden Kantineschaal gekregen voor hun gezonde schoolkantine. Geteld vanaf 2014 hebben 13 scholen voor voortgezet onderwijs, 8 locaties MBO en 3 locaties van het ROC in Amersfoort een gezonde schoolkantine.

-Thema Water drinken

In 2019 is het thema Water drinken van start gegaan. Dit thema loopt nog steeds door. In 2022 zijn 3 nieuwe scholen hiermee aan de slag gegaan. In totaal besteden 10 scholen in de B.Slim wijken structureel aandacht aan water drinken. Leerlingen uit groep 1 en 2 van deze scholen hebben B.Slim doppers gekregen en de groepen 3-8 een watertap/waterkan met fruitwaterrecepten per klas. Voorwaarde hierbij is dat er minstens 1-2 dagen per week of alle kleine pauzes water wordt gedronken op school. En dat het water drinken wordt opgenomen in het schoolbeleid. Elk schooljaar gaan de nieuwe leerlingen groep 1-2 aan de slag gaan met water drinken zodat na 7 jaar alle

leerlingen in de school een eigen dopper hebben en er school-breed water gedronken wordt tijdens de pauzes.

Op 1 basisschool en 1 VO school zijn in 2022 een watertappunt aangelegd en in gebruik genomen.

-Thema Bewegend leren

Vanaf september 2022 was het thema bewegend leren. In het kader hiervan is er, als pilot, een Fuzefield aangelegd op de Bilalschool en een Fuzefield op OBS 't Spectrum. Een Fuzefield is een interactieve beweeg vloer voor buiten. Hierop spelen kinderen educatieve modules (natuur, rekenen, taal, klokkijken, voeding) door op verschillende stippen te bewegen. Het combineert spel, bewegen en leren tot een nieuwe dimensie. Gedurende de pilot zijn de ervaringen van de leerkrachten, directie en kinderen in kaart gebracht door de GGDrU. Het kwalitatieve onderzoeksrapport (zie bijlage 2) heeft tot het advies geleid dat het Fuzefield als bewegend leren interventie geschikt is om in te zetten op meerdere basisscholen in Amersfoort.

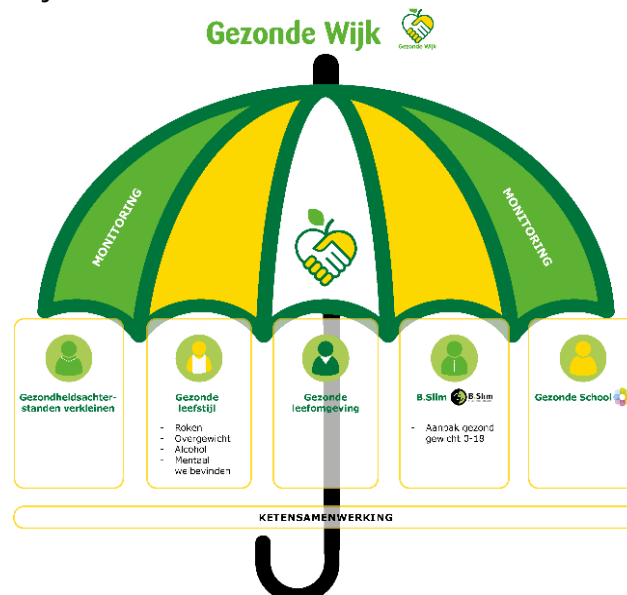
Fuzefield op de Bilalschool

Gezonde School

Scholen die aandacht besteden aan gezonde voeding of bewegen middels diverse activiteiten worden geadviseerd om de losse activiteiten te borgen door ze op te nemen in hun schoolgezondheidsbeleid. Zo worden losse activiteiten gebundeld in een structurele, integrale aanpak zoals De Gezonde School. Wanneer scholen het Ondersteuningsaanbod Gezonde School aanvragen kunnen ze een financiële tegemoetkoming krijgen om erkende interventies in te zetten op school, een leerkracht extra uren te geven om aan de slag te gaan met deze methode en krijgen ze extra ondersteuning voor implementatie vanuit de GGD hierbij. In 2022 hebben 2 scholen in de B.Slim wijken het ondersteuningsaanbod voor het thema Voeding aangevraagd en 1 voor het thema Sport & Bewegen. Vijf scholen hebben, mede dankzij de inzet van Gezonde Lunchpocket en Groentjessoep, aangegeven aan de slag te willen met hun schoolgezondheidsbeleid voor het thema voeding. Zij zijn geattendeerd op het ondersteuningsaanbod gezonde school waar ze zich op in kunnen schrijven vanaf maart 2023.

4. Samenwerken Gezonde Wijk

In 2022 is gewerkt om B.Slim en Gezonde Wijk met elkaar te integreren. Er is een gezamenlijk jaarplan geschreven. De Gezonde Wijk wordt vanaf 2023 de paraplu waar B.Slim als interventie onder komt te hangen. In een aantal wijken zal er zowel een B.Slim adviseur als een Gezonde Wijk adviseur werkzaam zijn en in andere wijken zal dit geïntegreerd worden. Mits er voldoende financiering beschikbaar komt vanuit de brede SPUK-regeling wordt de Gezonde Wijk uitgevoerd in alle wijken in Amersfoort (9 wijken) en B.Slim zal ingezet worden in 4 wijken (K ruiskamp-Koppel, Liendert-Rustenburg, Randenboek-Schuilenburg, Soesterkwartier) en op de Bilalschool. Tijdens de adviesgroep in november 2022 is hier akkoord op gegeven door de wethouder en de samenwerkingspartners Gezonde Wijk en B.Slim.

Activiteiten

In 2022 zijn er naast de thema-activiteiten die hierboven beschreven staan ook een aantal losse en structurele activiteiten uitgevoerd. Hieronder worden ze toegelicht.

Van september tot december zijn er wekelijks 2 berichten op facebook geplaatst. Met een gemiddeld bereik van 500 views per bericht.

Eind maart zijn voorafgaand aan de Ramadan 2 voorlichtingsbijeenkomsten Gezond in de Ramadan gegeven in de wijk Randenbroek-Schuilenburg. Hier waren 14 vrouwen bij aanwezig.

Door B.Slim zijn opvouwbare waterkannen aangeschaft en uitgereikt aan alle buurtsportcoaches en combinatiefunctionarissen natuur. Zo kan er tijdens alle beweeg- en natuuractiviteiten water gedronken worden door de deelnemers.

Net als voorgaande jaren hebben de 240 leerlingen van de Michaelschool in Kruiskamp-Koppel gewerkt met het Lekker Fit! Lesmateriaal over gezonde voeding en bewegen.

In Amersfoort-Zuid is er in de kidsactiviteiten wijkkrant een B.Slim smaakwaterrecept geplaatst. Deze kidskrant is huis- aan -huis verspreid in deze wijk.

Op SO de Klimboom is in samenwerking met de diëtiste (ADAgroep) en Gezonde School een start bijeenkomst georganiseerd voor ca. 40 leerkrachten met als thema gezonde voeding. Voor de ouders is een ouderbijeenkomst georganiseerd over dit thema in samenwerking met Groentjessoep en Lunchpocket. Er waren ca. 60 ouders.

In 2022 zijn in 3 wijken (Randenbroek-Schuilenburg, Kruiskamp-Koppel en Schothorst) peuterontbijtjes uitgevoerd. Peuters ontbeten samen met hun ouders/verzorgers op de peuterspeelzaal. Waarna ouders interactieve voorlichting kregen van de jeugdverpleegkundige over gezonde (op)voeding. De gemiddelde opkomst van de ouders bij de voorlichtingsactiviteit van de jeugdverpleegkundige was 60%. Een verslag van de peuterontbijtjes wordt weergegeven in bijlage 1.

Bijlage 1

Verslag Peuterontbijtjes B.Slim Amersfoort 2022

Afgelopen jaar zijn we weer gestart met peuterontbijtjes op locatie, nadat we twee jaar niet op de peuterspeelzalen konden zijn i.v.m. corona. Wat een feest, heerlijk om alle stralende kinderen te zien. In 2022 waren de volgende wijken aan de beurt voor peuterontbijtjes: Kruiskamp-Koppel, Randenbroek- Schuilenburg en Schothorst.

Tijdens de peuterontbijtjes wordt er aandacht besteed aan gezonde voeding (in het bijzonder aan ontbijten) en aan voldoende bewegen. Dit gebeurt door middel het nuttigen van een gezamenlijk ontbijt met peuters, ouders en peuterspeelzalleidsters, daarna worden de ouders meegenomen om samen met een jeugdverpleegkundige het Gezond Leven-spel te spelen. Met dit spel wordt op interactieve manier aandacht gegeven aan gezonde leefstijl middels kennis-, discussie-, mening-, en actievrage.

De peutertjes krijgen allemaal een placemat, welke ze mee naar huis kunnen nemen, met daarop leuke ontbijtweetjes afgebeeld. Tevens kunnen de peuters meedoen aan een prijsvraag samen met hun ouders/verzorgers: bedenk het leukste/lekkerste en gezondste ontbijt! De prijswinnaar krijgt een leuk ontbijtsetje.

Hieronder de aantallen deelnemers per locatie.

Wijk	Naam opvang + datum	Aantal peuters/ouders	Bijzonderheden
Wijk Randenbroek - Schuilenburg 	Peuteropvang de Harlekijn (SKA kinderopvang) 12-09-2022	-12 peuters - 5 ouders bij het ontbijt (41.6%) - 5 ouders bij het gezond leven spel (41.6%)	Jeugdverpleegkundige was aanwezig via Teams
Wijk Kruiskamp – Koppel	Peuteropvang Vlinderslag (SKA kinderopvang) 2 groepen	- 27 peuters - 18 ouders bij ontbijt en gezond leven spel (66.7%)	

  	26-09-2022		
<p>Wijk Randenbroek – Schuilenburg</p> 	<p>Peuteropvang in 't Scala Ariaweg (Partou)</p> <p>2 groepen</p>		<p>Geen live peuterontbijtjes; kwam opvang nu niet uit. Wel placemats uitgereikt (35 placemats voor 2 groepen) zodat de opvang op eigen tijd aandacht kon besteden aan de peuterontbijtjes</p>
<p>Wijk Randenbroek – Schuilenburg</p> 	<p>Peuteropvang in Caeciliaschool Rossinistraat (Partou)</p> <p>2 groepen</p>		<p>Geen live peuterontbijtjes; kwam opvang nu niet uit. Wel placemats uitgereikt (30 placemats voor 2 groepen) zodat de opvang op eigen tijd aandacht kon besteden aan de peuterontbijtjes</p>

<p>Wijk Schothorst</p> 	<p>Peuterschool in Talentum – Partou</p>	<p>- 12 peuters</p> <p>- 6 ouders bij het ontbijt en gezond leven spel (50%)</p>	<p>Jeugdverpleegkundige kon onverwachts niet aanwezig zijn. Sonja heeft het Gezond Leven spel met de ouders gespeeld</p>
<p>Wijk Schothorst</p> 	<p>Kindcentrum de Kei (SKA kinderopvang)</p>	<p>- 13 kinderen</p> <p>- 9 ouders bij het gezond leven spel (69.2%)</p>	<p>Jeugdverpleegkundige was aanwezig en heeft n.a.v. vragen van ouders nog een 1 op 1 gesprek gepland met hen</p>

FuzeField

Evaluatie van een bewegend leren interventie

1. Inleiding	4
2. FuzeField ervaringen leerlingen	5
2.1 Eerste indruk	5
2.2 Het leukste aan het FuzeField	5
2.3 Verbeterpunten van het FuzeField	6
2.4 Niveau	6
2.5 Afwisseling	7
2.6 Gebruik	7
2.7 Samen of alleen spelen	7
2.8 Speelmomenten	7
2.9 Leereffecten	8
2.10 In de les	8
2.11 Rapportcijfer	9
2.12 Tips	9
2.13 Complimenten	9
3. FuzeField ervaringen leerkrachten/directie	10
3.1 Eerste indruk	10
3.2 Eerste contact	10
3.3 Aanleg en opstart	10
3.4 Dagelijks gebruik	11
3.5 Leeftijdsgroepen	11
3.6 Leermodules	12
3.7 Reactie leerlingen	12
3.8 Complimenten	13
3.9 Tips	13
4. Conclusies	14
5. Aanbevelingen	15

1. Inleiding

Begin 2022 is basisschool 't Spectrum in Amersfoort gestart met een pilot FuzeField. Deze pilot wordt gefinancierd door de NPO steunbudgetten die door de gemeente Amersfoort belegd zijn bij ABC-Amersfoort. Een paar maanden later startte ook basisschool Bilal met eenzelfde pilot. FuzeField is een interactieve beweegvloer die bewegen, educatie en gamen combineert, waardoor er een nieuwe dimensie van bewegend leren ontstaat. Dit concept wordt fuzen genoemd.

Vanuit B.Slim wordt FuzeField ondersteund met het leggen van contact met de verschillende scholen en de implementatie. B.Slim ondersteunt en adviseert FuzeField bij het ontwikkelen van een module gezondheid.

Om de pilot te evalueren is GGDrU gevraagd om de eerste ervaringen op te halen, middels kwalitatief onderzoek. De uitkomsten van dit onderzoek zullen gebruikt worden voor de implementatie van FuzeField op nieuwe basisscholen.

De evaluatie bestond uit twee delen:

1. Focusgroepen met leerlingen van de betreffende basisscholen om de eerste ervaringen en tips op te halen.
2. Interviews en een focusgroep met leerkrachten en directie van de betreffende basisscholen om de eerste ervaringen en tips op te halen.

De focusgroepen en interviews hebben in de zomer van 2022 plaatsgevonden, op dat moment waren de FuzeFields op de scholen één tot drie maanden in werking.

2. FuzeField ervaringen leerlingen

Om de ervaringen van de basisschoolleerlingen op te halen zijn vier focusgroepen gehouden. Twee focusgroepen per school. In totaal kwam dit neer op gesprekken met 13 kinderen, waarvan drie uit groep 4 en 5, en tien uit de groepen 6, 7 en 8. Er zijn zowel jongens als meisjes gesproken.

2.1 Eerste indruk

Het plotse verschijnen van het FuzeField is iedereen opgevallen, maar bij de naam FuzeField weten niet alle kinderen direct waar het over gaat. Het wordt mooi gevonden en volgens een aantal kinderen is het een goede toevoeging aan het schoolplein omdat er nu iets anders is dan alleen voetballen. Ook valt het de kinderen op dat het FuzeField voor meer sociale verbinding zorgt, kinderen die voorheen niet zo goed wisten wat ze in de pauzes moesten doen kunnen nu op het FuzeField spelen. Er wordt dan niet alleen door leerlingen samen gespeeld die elkaar niet zo goed kennen, ook wordt er door verschillende leeftijden samen op gesprongen. Het FuzeField levert geen conflicten op omdat je moet samenwerken, dat is een positief verschil ten opzichte van voetballen, volgens twee kinderen.

"Je kan er veel van leren en je kan er tegelijkertijd sporten omdat je zo snel mogelijk iets moet doen."

"Normaal vind ik leren niet echt leuk, maar daardoor [door het FuzeField] leer je met spelen en vind ik leren leuker."

2.2 Het leukste aan het FuzeField

Allereerst wordt door alle 13 kinderen de 30-seconden race met stip op één gezet als allerleukste spel van FuzeField. In de verdere top 3 staan de keersommen en topografie spellen.

Het leukste element van het FuzeField is volgens de kinderen het feit dat je tegen je vrienden een wedstrijdje kan doen (30-seconden spel). Dit spel zorgt ervoor dat ze hun energie kwijt kunnen en dat is soms nodig tijdens een schooldag.

"Als ik soms druk ben in de klas en niet kan stilzitten, dat mijn benen zo de hele tijd blijven bewegen, dan kan ik even naar het FuzeField om te racen en daarna kan ik weer stilzitten."

De elementen samen spelen, samenwerken, lachen, sportief zijn en de toegankelijkheid (ook de kinderen die minder aansluiting hebben met de groep) worden ook veel genoemd.

"Kinderen die rustiger zijn kunnen bij het FuzeField spelen en erop zitten."

De combinatie tussen fysiek bezig zijn, buiten zijn, en bezig zijn op een scherm wordt ook door de kinderen geprezen. Dit is nieuw en leuk.

"We hadden heel weinig te doen op het schoolplein, maar nu kan ik als ik vroeg op school ben al wel in mijn eentje een spel doen. Ik kan niet in mijn eentje voetballen ofzo."

2.3 Verbeterpunten van het FuzeField

De meeste verbeterpunten voor het FuzeField gaan over technische onderdelen, of de inhoud van de spellen.

De kinderen geven aan dat het spel soms niet goed reageert als je springt, of niet alle sprongen goed meet. Dit is irritant en vermoeiend, omdat het dan bijvoorbeeld lang duurt om een spel te kiezen. Oudere kinderen noemen hierbij wel dat de jongere kinderen niet altijd op de juiste manier op het veld staan en springen, dit belemmert het juist registreren van de sprongen.

Soms is het scherm lastig te zien of gaat het vanzelf uit, of is het scherm helemaal uitgezet (door schoolpersoneel) waardoor je niet kunt spelen. Het appelspel wordt het vaakst genoemd als het gaat over verbeterpunten, het werkt/reageert niet zoals ze zouden willen, of reageert bijvoorbeeld heel traag. Dat werkt frustrerend volgens de leerlingen. [n.b. het appelspel is een Scratch pilot spel en niet door FuzeField zelf ontwikkeld, maar dient als voorbeeld van de mogelijkheden voor kinderen om zelf een spel te maken.]

De kinderen geven aan dat de spellen meestal maar 5-10 minuten leuk zijn, daarna ken je de antwoorden een beetje of gaat het niveau niet snel genoeg omhoog, waarna ze graag een ander spel kiezen.

2.4 Niveau

Middenbouwkinderen geven aan dat het niveau van de modules voor hen uitdagend genoeg is. Oudere kinderen geven aan dat het niveau van de spellen voor hen nog niet geschikt is. Ook past het spel zich volgens hen niet merkbaar aan aan hun niveau. De leerlingen opperen dat het handig zou zijn om vooraf bij een spel te kunnen instellen in welke groep ze zitten, zodat dat het niveau aan het begin al bepaalt. De snelheid van het spel is wel goed, maar dat maakt het ook moeilijker om uiteindelijk bij de moeilijkere sommen terecht te komen. De oudere kinderen denken dat het niveau van de spellen voor de middenbouw op dit moment wel goed genoeg is, maar voor de bovenbouw zouden ze heel graag spellen op niveau willen hebben. Alleen topografie is op dit moment op het juiste niveau, wel zouden ze het leuk vinden om nog meer NL topografie spellen te hebben, ze missen daarin de diepgang zoals ze die wel in de les krijgen (steden binnen provincies).

"Voor kleinere kinderen is het wel leerzaam daardoor, maar voor ons niet."

2.5 Afwisseling

De kinderen geven aan dat ze blij zijn met de afwisseling in het soort spellen. De keuze is reuze volgens hen en dat maakt dat het leuk blijft.

"De afwisseling is zo goed, omdat je het daardoor wil blijven spelen. Het blijft nu leuk."

2.6 Gebruik

De kinderen vinden het FuzeField makkelijk in gebruik. Ze hadden geen uitleg nodig en konden door alleen bij elkaar mee te kijken begrijpen hoe het moet. Ze denken wel dat er meer kan dan zij zelf weten nu. Het is gemakkelijk om met de pijltjes te werken, maar voor kleinere kinderen is waarschijnlijk meer uitleg nodig, misschien in de vorm van een filmpje. Niet de uitleg op het plein zelf geven, want dan zijn kinderen snel afgeleid.

Een spel afsluiten kan volgens de kinderen pas na 60 seconden, dat is soms irritant, aangezien ze soms een spel kiezen dat ze niet leuk blijken te vinden of niet begrijpen. Een spel opstarten duurt de kinderen soms ook te lang, ze willen sneller en met minder handelingen kunnen starten.

2.7 Samen of alleen spelen

De kinderen vertellen dat er veel gewisseld wordt wie er speelt, maar er worden geen groepjes vooraf gevormd, iedereen komt er gewoon bij staan. Samen spelen is het allerleukste, anders is het maar stil en saai en kun je met niemand praten, de gezelligheid en het samenspelen staat voor iedereen voorop. Samenspelen zorgt voor zowel samenwerken (samen op 1 kleur gaan staan) als voor competitie (wie kan het vaakst springen). In hun eentje zouden de meesten al snel afhaken. Samenspelen zorgt ook voor een leuke dynamiek, je kunt spellen dan ook anders spelen en juist de meeste foute antwoorden geven, dat is grappig.

Alleen spelen gebeurt alleen als ze al vroeg op school zijn, dan is de race het leukst om te doen. Maar actief alleen in de pauze naar het FuzeField gebeurt eigenlijk niet, dat vinden ze niet gezellig, het is dan te stil en samen spelen heeft daarom de voorkeur.

2.8 Speelmomenten

Het FuzeField wordt voornamelijk tijdens de schoolpauzes gebruikt. Sommige kinderen zijn eerder op school of blijven wat langer op het schoolplein, dan trekt het FuzeField aan omdat het makkelijk te gebruiken is in je eentje. Kinderen die op loopafstand van de school wonen komen ook terug naar het plein om met het FuzeField te spelen. Soms wordt het scherm (per ongeluk door schoolpersoneel) uitgezet, dat wordt dan direct opgemerkt.

"Ze [schoolpersoneel] doen het scherm vaak uit na schooltijd als niemand er meer in de school is, dat is jammer en kunnen we niet meer spelen."

"Na schooltijd omdat ik er dan vaak nog ben."

"Het meest in de pauzes en dan spelen we veel met elkaar."

"Voor schooltijd, voordat de school open gaat."

2.9 Leereffecten

Volgens de kinderen helpt het FuzeField ter herhaling van de stof, bijvoorbeeld bij het maken van keersommen, door deze nog eens te herhalen op het FuzeField. Ook helpt het om even energie kwijt te kunnen wanneer kinderen zich onrustig of druk voelen. Volgens de leerlingen is de combinatie bewegen en leren heel fijn. Anderen denken dat ze teveel met het springen zelf bezig te zijn om echt iets te leren van het spel. Volgens de meeste kinderen is het niveau van FuzeField nog niet voldoende om ze te helpen met hun schooltaken.

"Het is goed voor je brein en sporten tegelijk!"

"Als je keersommen moet doen en je moet ze [de tafels] nog afmaken, dan kan je ze oefenen."

"Het 30 seconden spel helpt met conditie en het kwijt kunnen van je energie, zodat je tot rust komt en weer kan focussen op school."

2.10 In de les

De meeste kinderen hebben FuzeField nog niet tijdens de les kunnen of mogen gebruiken, maar ze zien daar het nut en plezier wel van in. Ze hopen dat ze af en toe uit de les mogen om wat taken op het FuzeField te kunnen doen, of om gewoon even fysiek bezig te zijn. Altijd moeten zitten in de les vinden ze lastig en saai.

"Het zou wel leuk zijn tussendoor als beweeg/ontspanningsmoment tussen de lessen door."

"Ook leuk als je buiten op het FuzeField kan leren met bijv. rekenen of topografie, maar dan moet het niveau wel uitdagender zijn."

"Leuk, want alleen uit een boek lezen is niet leuk. De afwisseling is leuker."

"Af en toe naar buiten gaan is ook goed voor het bewegen in plaats van alleen maar stil zitten."

2.11 Rapportcijfer

De oudere kinderen willen dat het spel vooral moeilijker en sneller wordt en zij gaven een 7 tot 9. Als aan de moeilijkheidsgraad wordt voldaan is het volgens de kinderen een 8 tot 10 waard.

De groep middenbouw kinderen (n=3) die FuzeField nog niet zo goed lijken te gebruiken en begrijpen, geven het een 1 tot een 4.

2.12 Tips

De leerlingen geven aan dat het appelspel moet verbeteren of moet verdwijnen, dit vinden ze het minst leuke spel.

Het 30 seconden spel ook uitbreiden met meer of minder aantal seconden zodat je meer verschillende wedstrijdjes hebt.

Daarnaast wordt gevraagd om meer uitleg om het FuzeField goed te kunnen gebruiken (filmpje). Bijvoorbeeld terug kunnen naar het menu bij het kiezen van het verkeerde spel. Maar ook uitleg over het spel zelf, dat is soms niet helemaal duidelijk vooraf. Ook willen ze graag een titel bij de spellen, zodat de kinderen die kunnen lezen niet alleen op basis van plaatjes hoeven kiezen.

De kinderen willen vooraf een niveau kunnen kiezen bij het spel, zodat het snel op hun eigen niveau is. [n.b. dit is al wel een mogelijkheid, maar blijken de kinderen nog niet te gebruiken/begrijpen.]

Een groter speelveld zou ook leuk zijn, zodat je met nog meer kinderen tegelijk kan spelen.

2.13 Complimenten

De kinderen zijn enthousiast over het FuzeField. Ze vinden het mooi, knap gemaakt en een goede toevoeging aan het schoolplein.

"Slim bedacht en mooi gemaakt. Je bent net een mier op een afstandsbediening."

"Sommige spellen zijn echt heel leuk!"

"Met beweging leren is leuk en je onthoudt het beter! En het brengt kinderen bij elkaar."

3. FuzeField ervaringen leerkrachten/directie

Op 't Spectrum zijn twee interviews gehouden met één leerkracht en één directielid. Op de Bilalschool is een focusgroep gehouden met één directielid en vier leerkrachten van groep 2, 3, 4 en 7.

3.1 Eerste indruk

De leerkrachten en directie zijn erg enthousiast over het FuzeField, de kinderen kunnen lekker bewegen, ermee spelen en tegelijkertijd iets leren. De leerkrachten vinden het FuzeField ook goed passen bij de leeftijdsgroep. Ze zien de kinderen er goed op zweten, vooral het race spel is favoriet.

Ze vinden het ontwerp mooi en het is gebruiksvriendelijk. De leerkrachten zijn ook blij dat er nog uitbreidingen bij komen. Een knelpunt op dit moment is de inzet in het onderwijs, met oog op toezichthouden buiten, jonge kinderen worden niet zo snel alleen het schoolplein op gestuurd.

Daarnaast is het nieuwe er bij één school vanaf, waardoor kinderen niet meer allemaal even enthousiast zijn over het veld. Soms hebben de leerkrachten ook het gevoel dat de kinderen een beetje overrompeld worden door het aanbod in de modules.

"Ik ben echt heel enthousiast, ik controleer ook wel of ze doen wat we afspreken. Het blijft ook goed hangen, laatst hadden we een woord en toen zei iemand 'Hé dat heb ik op het FuzeField geleerd!' Oh 'bleek' was dat! Dus ook woordenschat enzo, vind ik belangrijk. En bijv. ook 1 meisje uit mijn klas die een beetje slentert altijd, die is nu elke pauze aan het racen. Vind ik echt heel leuk om te zien dat zij daar voldoening uit haalt."

3.2 Eerste contact

Het eerste contact met de FuzeField ontwikkelaars is heel positief ervaren. Ze denken goed mee waar het veld geplaatst kan worden. De eigenaren van FuzeField onderhouden het contact ook goed en het zijn onwijs vriendelijke, enthousiaste mensen. Ze nemen je stapsgewijs mee in het installatieproces, wat als heel prettig wordt ervaren.

3.3 Aanleg en opstart

De fysieke aanleg van het veld ging zonder problemen en vrijwel zonder ondersteuning van het schoolpersoneel, FuzeField heeft het allemaal geregeld. Een paar weken later is tijdens een studiedag een instructie gegeven. Dit ging voornamelijk over hoe het FuzeField in te zetten is tijdens de les. Deze instructie was voldoende.

Na de studiedag werden er regelmatig tips en tops doorgestuurd via de mail, dit hielp. De instructie zelf was ook prettig om zekerder te worden in het gebruik van het FuzeField, zodat men niet voor schut stond bij de kinderen.

De leerlingen konden zelf uitvinden hoe het veld werkt en dat is volgens de leerkrachten ook de beste manier, de ontdekking natuurlijk laten verlopen. Vrijwel direct kwamen leerlingen binnen vertellen dat er iets nieuws was op het plein, het is een echte eyecatcher op het schoolplein.

"Bij mij kwamen ze met een hele hoop de klas in met 'Meester, er is iets nieuws op het plein!' en toen zei ik: 'Ja, dat is goed, kijk in de pauze maar' en toen zijn ze in de pauze met een hele hoop daar naartoe gerend om te kijken en ze leren het zo."

3.4 Dagelijks gebruik

Leerlingen zijn dagelijks in de pauzes op het FuzeField te vinden, het ligt eigenlijk nooit stil. Bijzonder is om te zien dat kinderen het ook groepsoverstijgend gebruiken. Dat wil zeggen dat kinderen uit verschillende groepen/leerjaren samen op het veld spelen. De leerkrachten zien dan dat de kinderen elkaar helpen met de opdrachten en leren samenwerken.

"Toen zei ik ook tegen mijn collega: 'Ik had nooit verwacht dat die twee samen konden werken, maar dan zie je dat toch wel!'"

Om het ook in de lessen in te zetten is het volgens de leerkrachten van belang dat ze een rooster maken voor het gebruik van het veld. Een ander knelpunt is vooral het toezichthouden als de kinderen buiten bezig zijn, vooral de jongere groepen kunnen nog niet zonder toezicht op het FuzeField spelen. Sommige leerkrachten zetten het wel in, bijvoorbeeld vlak voor de pauze. Vervolgens kunnen de kinderen dan in de pauze blijven doorspelen.

3.5 Leeftijdsgroepen

Groep 3 tot en met 8 is het meest te vinden op het FuzeField, groepen 1 en 2 mogen niet altijd op dat deel van het schoolplein komen (op één van de scholen), of ze hebben het nog niet helemaal ontdekt. De meeste instructie is ook op basis van lezende kinderen en groep 1 en 2 vallen daar nog een beetje buiten. Op de andere school zijn het vooral de onder- en middenbouwleerlingen die er veel te vinden zijn. Van de oudere groepen is niet te zeggen of hun aanwezigheid afhangt van de modules of van het bewegen zelf.

3.6 Leermodules

Er zijn een hoop leermodules die goed aansluiten, volgens de leerkrachten, al hebben ze wel het idee dat ze nog lang niet alles hebben gevonden. Ze zijn blij met de woordenschat-, reken- en topografie modules en vinden het ook prettig dat er nog steeds nieuwe modules bij komen. Wel merken ze dat de modules pas vanaf groep 4 echt goed in te zetten zijn, in verband met het FuzeField gebruik en het niveau.

Het is ook opgevallen dat de moeilijkheidsgraad van de modules verandert als de kinderen goede antwoorden geven, hierdoor past het spel zich ook goed aan op de kinderen.

De leerkrachten zouden het liefst nog een module met kennis over de wereld, of heel lokale topografie willen zien. Voor de kleinere kinderen zouden ze graag een herkenningsspel voor kleuren, vormen, cijfers en letters willen zien, evenals een meer of minder spel voor hun inzicht.

Voor de jongere kinderen wordt ook aangeraden om een leerkracht de module en het niveau te laten kiezen, anders kiezen de leerlingen vaak niet het juiste niveau omdat ze niet durven.

"Maar het hoeft niet altijd les ondersteunend te zijn, het mag ook een energizer zijn bijvoorbeeld, vind ik ook goed! Want alles moet altijd maar leren zijn..."

3.7 Reactie leerlingen

Vaak zijn het dezelfde leerlingen die bij het FuzeField spelen, de anderen (voornamelijk jongens) gaan liever voetballen. Echter, als het FuzeField tijdens de les wordt ingezet, dan wil wel iedereen meedoen. Over het algemeen zijn de kinderen heel enthousiast over bewegend leren, het is te merken dat het de concentratie bevordert. Ook helpt het dat ze elkaar en zichzelf kunnen corrigeren met bewegend leren, dat wordt als sterk punt van FuzeField genoemd.

"Behalve als je het inzet tijdens de les, dan willen ze allemaal. Het is ook een stukje vertrouwen die ik ze meegeef, ik zeg ook ik verwacht dat je dit gaat doen en als ik kom kijken dat ik je dit zie doen."

Verrassend is het effect dat het FuzeField heeft op de kinderen die minder aansluiting vinden. Deze kinderen vinden vaak veel plezier op het FuzeField en spelen dan opeens ook samen met een hoop andere leerlingen. De kinderen spelen dan samen, alle groepen door elkaar, racen tegen en met elkaar en worden ook heel creatief:

"Soms gaan ze met z'n twee op een stip of met handen en voeten tegelijk, zittend met vuisten trommelen, ze zijn erg creatief."

Voor de kinderen is het volgens sommige leerkrachten wel helpend als er meer spelmodules zijn in plaats van vooral leermodules. Op die manier hopen ze dat nog meer kinderen in de pauze spelen op het FuzeField.

3.8 Complimenten

De leerkrachten zouden het FuzeField absoluut aanraden, alleen al voor de kinderen die in de pauze niet echt een doel of een speelmaatje hebben. Het is een onwijs goede interventie vanwege het sociale aspect. Kinderen kunnen er lekker op bewegen, maar ook veel nieuwe contacten opbouwen.

"Ik zie kinderen die niet zo heel veel met elkaar hebben, toch met elkaar bezig zijn en ze moeten toch met elkaar praten, want iedereen staat op een kleur en 'Dat is het antwoord en stampen stampen stampen!' Het heeft heel veel voordelen."

Het feit dat er ook geen verliezers zijn in het spel heeft grote voordelen. Iedereen leert mee, ook de kinderen die er omheen staan te kijken.

"Het is positief, er zijn alleen maar winnaars en je moet met elkaar samenwerken om tot het juiste antwoord te komen. Er zitten geen verliezers bij eigenlijk, je corrigeert elkaar meteen."

"Ja het is jullie tegen het scherm, je zit in hetzelfde team!"

Ook buiten schooltijd wordt er veel op gespeeld, ook kinderen die niet op de school zitten, dat is leuk om te zien. Bovendien hoeven de kinderen niet topfit te zijn om wel mee te kunnen doen, dit maakt het laagdrempelig en wel heel gezond, ook voor de zwaardere kinderen.

Volgens de leerkrachten is te zien dat het een goed uitgedacht concept is. Het zit goed in elkaar, is mooi en van kwaliteit. Als laatste nog complimenten voor de service, de mannen van FuzeField hadden iets gerepareerd voordat de leerkrachten doorhadden dat het stuk was.

3.9 Tips

Wel is er nog de vraag om een overzicht van modules op het FuzeField, op dit moment weten de leerkrachten niet zo goed wat er allemaal te kiezen is.

Ook vragen leerkrachten van één school om een sparmoment met andere FuzeField scholen, zodat ze van elkaar kunnen leren om de interventie in te zetten in het onderwijs.

Daarnaast is een tip voor nieuwe scholen om van tevoren al eens goed na te denken over de inzet van het FuzeField in het onderwijs. Eén school had dat liever ook eerst gedaan en vooral gericht modules willen kiezen.

4. Conclusies

Het FuzeField bevat zowel de leerlingen als leerkrachten. Volgens de leerlingen is het een toevoeging aan het schoolplein, zowel als uiterlijk als gebruik. Ze kunnen hun energie erop kwijt en het leren is een interessante toevoeging. Het valt de leerlingen vooral op dat je er met iedereen op kan spelen, wat een waardevol aspect is. Wel zouden ze nog iets meer uitleg willen en missen ze een aantal gebruiksvriendelijke tools om te navigeren in het spel.

Leerkrachten zijn het over het algemeen eens met de leerlingen. Ook zij benoemen dat het groepsoverschrijdende, sociale aspect het meest waardevol is aan het FuzeField. Daarnaast is het een pluspunt dat kinderen niet heel fit hoeven zijn om het FuzeField te gebruiken, waardoor het voor iedereen toegankelijk is. Ze vinden het contact met de FuzeField eigenaren bijzonder prettig, waardoor opstart prettig verloopt. Wel geven ze aan dat de implementatie van FuzeField in het onderwijs nog aandacht nodig heeft. Daarnaast geven ze aan een overzicht nodig te hebben van de spellen en behoeven ze hulp om het FuzeField ook in trek te laten blijven bij de kinderen als het "nieuwe" eraf is.

5. Aanbevelingen

Aanbeveling voor FuzeField en B.Slim betreft vooral de aanpak rondom de opstart en implementatie van het FuzeField op de scholen.

Onder andere het kiezen van de spellen en het afstemmen van het niveau wordt nog lastig gevonden, zowel kinderen als leerkrachten behoeven dan ook meer en/of regelmatigere hulp bij het algemene gebruik van het FuzeField, zeker in de eerste weken.

Volgens de leerkrachten is het vooral van belang om als school van te voren af te wegen wat er met FuzeField bereikt kan worden en hoe dit vorm te geven is binnen het onderwijs. Daarbij moet de toegankelijkheid niet vergeten worden, kunnen de kinderen zonder toezicht Fuzen? Wanneer is het veld in te zetten in de lessen en wat vraagt dat van de leerkrachten?

Ondersteun leerkrachten bij de implementatie van het FuzeField en doe dit in het begin ook op een regelmatige basis. Geef hierbij ook voldoende offline tools, zoals een afgedrukt overzicht van spellen voor de betreffende groepsniveaus. Laat scholen met een FuzeField onderling tips uitwisselen over de inzet van het FuzeField en het populair houden van de interventie onder de kinderen.

GGD Regio Utrecht
Postbus 51
3700 AB Zeist

T 030 608 608 6
E info@ggdru.nl
I www.ggdru.nl

Uitgave
© GGD regio Utrecht
september 2022

Deze in word toevoegen. Lukt jou dat Miranda?

